

Förvaltningsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 36 § i lagen om statsandel för kommunal basservice

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 36 § i lagen om statsandel för kommunal basservice (RP 207/2020 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört (distanskontakt)

- konsultativ tjänsteman Matti Sillanmäki, finansministeriet
- konsultativ tjänsteman Mikko Nygård, social- och hälsovårdsministeriet
- utvecklingschef Sanna Lehtonen, Finlands Kommunförbund.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- undervisnings- och kulturministeriet.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att lagen om statsandel för kommunal basservice ändras så att statsandelarna för kommunal basservice utökas med 400 miljoner euro för 2020 till följd av ekonomiska konsekvenser av coronavirusepidemin. Ökningen av statsandelen är av engångsnatur och gäller 2020 utöver de höjningar som det beslutats om tidigare. Av tillägget riktas 128,7 miljoner euro till kommunerna enligt invånarantal (23,45 euro per invånare) och 267 miljoner euro i proportion till den utdelning av kommunalskatten som tillämpas vid skatteredovisningarna för skatteåret 2020. Dessutom ska 4,3 miljoner euro allokeras enligt antalet invånare i åldern 13–15 år i kommunen med anledning av kostnaderna för anskaffning av munskydd för elever och studerande (0,78 euro per invånare i åldern 13–15 år).

Statsandelarna utökas dessutom år 2020 med sammanlagt 350 miljoner euro för att ersätta kostnaderna för tester som utförts för konstaterande av coronavirussmitta och kostnaderna för spårning av smittkedjor. Ökningen riktas till kommunerna genom att det totala beloppet först fördelas till samkommunerna för sjukvårdsdistriktet i förhållande till de coronavirustester som utförts

Betänkande FvUB 20/2020 rd

inom deras område och därefter genom att samkommunens andel av det totala beloppet fördelas till medlemskommunerna i förhållande till deras invånarantal.

Propositionen hänför sig till den sjunde tilläggsbudgetpropositionen för 2020 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

I propositionen föreslås ett tillägg på sammanlagt 750 miljoner euro till statsandelen för kommunal basservice för 2020 på grund av de ekonomiska konsekvenserna av coronavirusepidemin. Propositionen ingår i ett massivt åtgärds paket för att stödja kommunerna i samband med epidemin. Propositionen hänför sig till den sjunde tilläggsbudgetpropositionen för 2020 och avses bli behandlad i samband med den.

Genom den föreslagna lagen ökas statsandelen för kommunal basservice med 400 miljoner euro så att 128,7 miljoner euro fördelas bland kommunerna enligt invånarantal och 267 miljoner euro i proportion till den utdelning av kommunalskatten som tillämpas vid skatteredovisningarna för skatteåret 2020. Av tillägget är 4,3 miljoner euro öronmärkt för kostnader som föranleds av anskaffning av munskydd för elever och studerande.

Effekterna för olika kommuner varierar beroende på kommunens invånarantal, antalet invånare i åldern 13–15 år, utdelningen av kommunalskatten samt skatteinkomsternas och statsandelarnas andel av kommunens inkomster. I euro kommer en betydande del av ökningarna av statsandelen att riktas särskilt till de största städerna, och omkring en tredjedel av ökningarna kommer att gå till kommunerna i Nyland. Om man ser till invånarna kommer emellertid alla kommuner att få en betydande ökning av statsandelen.

I år ökas dessutom statsandelarna med sammanlagt 350 miljoner euro för att ersätta kostnaderna för tester som utförts för konstaterande av coronavirussmitta och kostnaderna för spårning av smittkedjor. Ökningen av statsandelen ersätter utöver de kostnader som direkt orsakas kommunerna även de testningskostnader som sjukvårdsdistrikten fakturerar sina medlemskommuner.

Så som det konstateras i propositionsmotiven är det tidsmässigt omöjligt att under 2020 fördela det anslag som reserverats för testning och spårning via statsunderstöd 2020, och därför riktas anslaget till kommunerna via statsandelssystemet. År 2021 är avsikten att i stället införa en kompensation som baserar sig på faktiska kostnader genom statsunderstödsförfarandet. Det här är viktigt, menar utskottet.

Coronavirusepidemin har betydande konsekvenser för städer och kommuner år 2020. Sammantaget anser utskottet att det föreslagna tilläggsstödet behövs och fyller sitt syfte. Det är svårt att rikta stödet exakt, men utskottet vill dock fästa uppmärksamhet vid att stödet så noga som möjligt ska riktas till de kommuner som drabbats värst av coronavirusepidemin. Utskottet tillstyrker lagförslaget, men med en justering i 36 § 9 mom.

Betänkande FvUB 20/2020 rd

DETALJMOTIVERING

36 §. Tidsbegränsade minskningar och öknings av statsandelen till kommunerna. Syftet är att sammanlagt 4,3 miljoner euro allokeras separat enligt antalet kommuninvånare i åldern 13—15 år på grund av kostnaderna för anskaffning av munskydd till studerande och elever. Enligt utredning är det belopp per invånare som nämns i 9 mom. (0,78 euro per invånare i åldern 13—15 år) felaktigt. Beloppet är uträknat enligt det totala invånarantalet. Den ökning av statsandelen som ska fördelas enligt antalet kommuninvånare i åldern 13—15 år är 24,07 euro per invånare i åldern 13—15 år. Enligt de beräkningssuppgifter som ska användas år 2020 finns det sammanlagt 178 679 personer i åldern 13—15 år.

Följaktligen föreslår utskottet att det belopp som nämns i 9 mom. ändras till 24,07 euro.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Förvaltningsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 207/2020 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av 36 § i lagen om statsandel för kommunal basservice

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009) 36 § 5 och 6 mom., sådana de lyder i lag 561/2020, och
fogas till 36 §, sådan den lyder i lagarna 1376/2019 och 561/2020, nya 9 och 10 mom. som följer:

36 §

Tidsbegränsade minskningar och öknings av statsandelen till kommunerna

---

År 2020 ökas med anledning av de ekonomiska konsekvenserna av coronavirusepidemin statsandelen för kommunal basservice med 56,25 euro per invånare, 106,73 euro per invånare som är under 18 år och 50,07 euro per invånare som har fyllt 65 år.

År 2020 betalas det sammanlagt 637 miljoner euro till kommunerna med anledning av de ekonomiska konsekvenserna av coronavirusepidemin. Ersättningen betalas till kommunerna i pro-

Betänkande FvUB 20/2020 rd

portion till den utdelning av kommunalskatten som tillämpas vid skatteredovisningarna för skatteåret 2020.

År 2020 ökas statsandelen för kommunal basservice med 24,07 euro per invånare i åldern 13—15 år med anledning av kostnaderna för de munskydd som anskaffas för elever och studerande.

År 2020 betalas sammanlagt 350 miljoner euro till kommunerna för att ersätta kostnaderna för tester som utförts för konstaterande av coronavirussmitta och kostnaderna för spårning av smittkedjor. Vid beräkningen av ökningen av den statsandel som betalas till kommunen fördelas det totala beloppet av ökningen först till de samkommuner för ett sjukvårdsdistrikt som avses i 7 § i lagen om specialiserad sjukvård i förhållande till antalet coronavirustester som utförts på deras område före den 1 november 2020. Efter detta fördelas varje sådan samkommuns andel av det totala beloppet av ökningen av statsandelen till dess medlemskommuner i förhållande till deras invånarantal.

Denna lag träder i kraft den

_____

20 .

_____

Helsingfors 17.11.2020

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Riikka Purra saf
vice ordförande Mari-Leena Talvitie saml
medlem Tiina Elo gröna
medlem Jussi Halla-aho saf
medlem Eveliina Heinäluoma sd
medlem Hanna Holopainen gröna
medlem Hanna Huttunen cent
medlem Anna-Kaisa Ikonen saml
medlem Aki Lindén sd
medlem Mats Löfström sv
medlem Mauri Peltokangas saf
medlem Juha Pylväs cent
medlem Matti Semi vänst
medlem Heidi Viljanen sd
medlem Ben Zyskowicz saml
ersättare Mari Rantanen saf.

Sekreterare var

utskottsråd Minna-Liisa Rinne.